

[Holger Andersen.]

heder udbryder, med Hensyn til den Politik — Deltagelse eller Ikke-Deltagelse — som Amerikas forenede Stater i saa Fald vil slaa ind paa.

Hvis jeg har fulgt Udviklingen i Verden ret, har i Øjeblikket af 64 suveræne Stater, der kan komme i Betragtning som Underskrivere af Traktaten, de 59 tilkendegivet, at de vil slutte sig til den. Der er 5, der ikke har tilkendegivet noget eller tilkendegivet det modsatte, og hvad er det for 5 Stater? Det er for det første de 3 sydamerikanske A-B-C Stater, Argentina, Brasilien og Chile, og det er to andre amerikanske Stater Columbia og Equador. Jeg ønsker kun at nævne denne Omstændighed, thi den er ganske sikkert ikke uden Interesse for den realpolitiske Vurdering af Traktaten paa det amerikanske Kontinent, ikke mindst i Forbindelse med de Drøftelser, der føres i Senatet i Washington om Monroe-Doktrinen og dens ubegrænsede Opretholdelse.

Den højtærede Udenrigsminister sluttede sine Udtalelser med nogle Henvisninger til en Tale, som Udenrigsminister Dr. Stresemann for nylig havde holdt i den tyske Rigsdag, hvori han sagde, at hvad der kom ud af denne Traktat, var afhængigt af, hvad Folkene selv gjorde ud af den. Jeg er ganske enig med den højtærede Udenrigsminister i, at deri har den tyske Udenrigsminister fuldkommen Ret, og dermed har den tyske Udenrigsminister ogsaa hovedsagelig anbragt denne Traktats Betydning i det moralske Plan, hvor det ærede Medlem Hr. Borgbjerg jo saa godt som udelukkende bevægede sig i sit Indlæg.

Dette moralske Plan har en meget stor Betydning, og jeg skal være den sidste til at bestride, at Kellogg-Traktaten har eller kan faa en væsentlig moralsk Betydning. Men nogen direkte Indflydelse paa Nedrustningen har vi jo fra toneangivende Side hørt, den i Øjeblikket aldeles ikke vil kunne antages at faa; det sagde den højtærede Udenrigsminister ogsaa, og deri kan jeg kun give ham Ret. Vi har hørt det fra ledende fransk Side, fra ledende engelsk Side, og vi har endelig hørt det overordentlig klart fremhævet fra ledende amerikansk Side i den Tale, Præsident Coolidge holdt paa Vaabenstilstandsdagen.

Det synes mærkeligt, at man i de Diskussioner, der føres herhjemme om denne Sag, saa fuldkommen synes at have glemte, at det reale Indhold i denne Traktat absolut ikke er nyt, det er kun Formen, der er ny, den traktatlige Form. Det var den 24.

September i Fjor, at Folkeforbundsforsamlingen efter lange Drøftelser enstemmigt ved Navneopraab — staar der noteret i Assemblies Referat — vedtog følgende Beslutning, som jeg beder om Tilladelse til at oplæse efter den i sin Tid her til Rigsdagen afgivne Beretning:

„Forsamlingen,

der anerkender den Solidaritet, som forener Nationernes Samfund; der er besjælet af den faste Villie at sikre den almindelige Freds Opretholdelse;

der fastslaar, at Angrebskrigen aldrig bør tjene som Middel til at afgøre Stridigheder mellem Staterne, og at den følgende er en mellemfolkelig Forbrydelse;

der betragter et højtideligt Afkald paa enhver Angrebskrig som egnet til at skabe en tillidsfuld Atmosfære, der vil kunne fremme det paabegyndte Nedrustningsarbejde:

erklærer:

1. Enhver Angrebskrig er og skal altid være forbudt.
2. Alle fredelige Midler skal bringes i Anvendelse for at bilægge Stridigheder mellem Stater, af hvilken Art disse end maatte være.

Forsamlingen erklærer, at de Stater, der er Medlemmer af Forbundet, er forpligtede til at rette sig efter disse Principper.“

Javel, kun en Deklaration og ikke en Traktat, utvivlsomt en væsentlig Forskel. Og desuden, en Deklaration kun vedtaget af Folkeforbundsforsamlingen og betonende, at den indeholder en ubetinget Forpligtelse for alle de Stater, der er Medlemmer af Folkeforbundet. Traktaten her omfatter alle Nationer i den vide Verden, eller i alle Tilfælde staar den aaben for dem.

Men saa er der i alle Tilfælde i Genève-Deklarationen en positiv Forbindelse med Nedrustningen, idet den indeholder den Sætning:

„en tillidsfuld Atmosfære, der vil kunne fremme det paabegyndte Nedrustningsarbejde“.

Og det er en positiv Bestemmelse, ikke en Bestemmelse udformet paa en halvt negativ Maade.

Der er saaledes reelt absolut intet nyt i Kellogg-Traktaten, og dens store Mangel er netop den svævende Almindelighed og dette, at den ikke er knyttet til positive Bestemmelser af nogen Art, der tager Sigte paa at fremme Nedrustningsarbejdet, og